

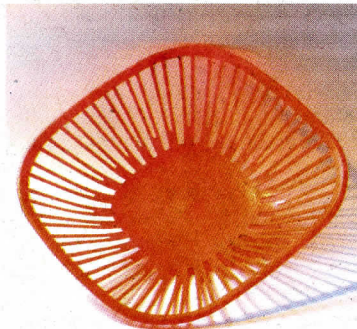
Design věcí všedních dnů

Slovo „design“ se jako spousta jiných původně cizích slov usadilo v našem slovníku a nějaký ten „designový kousek“ má doma zřejmě každý – ať už se jedná o nábytek, část šatníku či výrobek spotřebitelský. Na význam tohoto slova, dříve skrytého pod souloví „tvarování průmyslových výrobků,“ běžné obyvatelé naší země asi nejvíc upozornil úspěch Československé expozice na světové výstavě v Bruselu v roce 1958. Ten dal název i ladným křivkám a geometrické stylizaci užitého umění konce 50. a počátku 60. let 20. století, pro něž se vzi-

lo označení „bruselský styl“. Esteticky hodnotné výrobky produkovalo celé spektrum průmyslových podniků, včetně severočeské továrny na plastové výrobky n. p. Plastimat. Plastimat přinesl do tisíců domácností praktické a levné předměty ušlechtilých tvarů, vyráběly se zde konvice, kbelíky, dětské vaničky, odkapávače... zkrátka nádobí a předměty nejrůznějšího využití. Jen namátkou: pamatujete si na čtvercové plastové ošatky? Že je máte ještě někde doma? V roce 1958 je navrhnul jeden ze tří designérů, díky nimž dosáhly výrobky tohoto podniku vysokých výtvarných kvalit. S jeho dílem se nejen u nás na Valašsku každoročně setkáváme ve výstavních sálích, ale známe jej i ze síní obřadních a veřejných prostranství, které dodnes zdobí jeho realizace v architektuře.

Oním designérem je malíř a sochař Ivan Jakeš. Svou profesní dráhu zahajoval právě u (tehdy jabloneckého, pak libereckého) Plastimatu, kde pracoval jako návrhář spolu s Jiřím Hofma-

nem a Bohumilem Kubátem. V roce 1967 se Jakeš vrací do rod-

ného kraje a nastupuje do výtvarného ateliéru n. p. Osvětlovací sklo. Mnohá ze svítidel, navržených jeho rukou, byla oceněna v rámci Czechoslovak Industrial Design a dalšími cenami pro průmyslový design.

Čerstvě osmdesátiletý Ivan Jakeš se od roku 1976 věnuje volné výtvarné tvorbě, ale pokud Vás zajímají jím navržená svítidla, několik jich najdete v expozici v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. A až se dnes večer usadíte doma v obýváku, dobře si prohlédněte věci co vás denně obklopují. Snad jsou mezi nimi i ty, do kterých sochař ukryl část svého umu.

Mgr. Kamila Valoušková, historik umění Muzea regionu Valašsko, Valašské Meziříčí

Ivan Jakeš, Ošatka – návrh 1958, realizováno od roku 1960 v n. p. Plastimat, Jablonec n. N.